

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: M. M. narozený X,
státní příslušník X,
zamýšleným pobytem X
zastoupen Mgr. Daliborem Lípou, advokátem
se sídlem Jugoslávská 2, 360 01 Karlovy Vary

proti

žalovanému: Ministerstvo zahraničních věcí ČR,
sídlem Hradčanské nám. 5, Praha 1,

za účasti

osoby zúčastněné na řízení: L. M., nar. X,
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2024, č. j. 302953-1/2024-MZV/VO

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 3.6.2024, č.j. 302953-1/2024-MZV/VO se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 15.030,-Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Dalibora Lípy, do jednoho měsíce od právní moci rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný výše označeným rozhodnutím v řízení o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza rozhodl tak, že rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Tunisu ze dne 23. 2. 2024 o zamítnutí žádosti o krátkodobé vízum č. X, podané žalobcem dne 9. 1. 2024 je v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
2. Žalobce v žalobě namítal, že správní orgány rozhodly naprosto v rozporu se skutečným stavem věci, kdy tento nejen že dostatečně nezjistily, ignorovaly obsah spisového materiálu, a dokonce učinily takové závěry, které se naprosto neshodují s realitou a jsou v přímém a zásadním rozporu s § 3 zák. č. 500/2004 Sb. Podle žalobce se jedná o soubor předpojatých, nepodložených a nepřezkoumatelných tvrzení poškozujících žalobce a jeho manželku a jejich syna. Žalobce namítá nezákonné užití důvodu pro zamítnutí jeho žádosti o vízum za použití § 20 odst. 5 písm. e) zák. č. 326/1999 Sb. a zcela nesprávné a nepřezkoumatelné užití indikativních kritérií pro posouzení účelovosti sňatku. Podle žalobce žalovaný porušil čl. 2 odst. 2 a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, neboť vydaným rozhodnutím zasáhl do práva na rodinný život manželů, a dále správní orgán rozhodoval v rozporu s čl. 5 a čl. 6 Směrnice 2004/38/ES. V případě rodinných příslušníků občanů EU je při splnění administrativních podmínek na udělení vstupního víza nárok, jak vyplývá z čl. 5 a čl. 6 Směrnice 2004/38/ES. Ačkoli žalovaný odkazoval na indikativní kritéria ve Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES, ve zdůvodnění rozhodnutí se jim podle žalobce nevěnuje a vytváří kritéria vlastní. Podle žalobce o legitimitě manželství nemůže být pochyb.
3. Pokud žalovaný žalobci vyčítá, že by měl problém sám získat vízum do EU, žalobce zde nezastírá a uznává, že jeho předchozí pobyt v ČR nebyl oprávněný, nicméně žadateli nebylo uděleno vyhoštění, pouze výjezdní příkaz a žadatel tento respektoval a z území vycestoval. Vyhoštění mu nebylo uděleno právě z důvodu, že by jako rodinný příslušník občana EU nemohl být vyhoštěn. Právě tato skutečnost prokazuje mimo jiné, že manželé udržovali vztah dlouho předtím, než žadatel podal žádost o vstupní vízum, a nejednalo se o nějaké ad hoc manželství. Nadto syn žalobce A. M., se narodil ještě za pobytu žalobce na území. Byť žalobce sice pobýval v ČR nelegálně, tak ihned poté, kdy mu byl udělen výjezdní příkaz, tento respektoval, aby mohl dle právních předpisů řádně požádat o vízum ze své domovské země, zde však podle svého tvrzení u ZÚ Tunis a žalovaného očividně narazil, neboť tito nyní otáčejí řádný zákonný postup žalobce proti němu.
4. Žalobce uvádí, že s manželkou se znají a tvoří pár již od roku 2020. Tito spolu žili v jedné v České republice dávno před podáním žádosti o vízum jako partneři a to od dubna 2020 do vycestování žalobce z ČR v souladu s uděleným výjezdním příkazem. V době soužití v České republice manželé po celou dobu vedli společnou domácnost a manželka žadatele dvakrát otěhotněla, kdy v prvním případě bohužel potratila, ale poté se žalobci a jeho manželce narodil syn A. M., jehož správní orgány neustále opomíjí a jehož zájmy správní orgány naprosto ignorují. Po celou dobu těhotenství a rekonvalescenci po složitějším porodu, byl žalobce své manželce zásadní oporou. Zde je třeba se ptát, jak může žalovaný vůbec tvrdit účelovost sňatku, když jednou s hlavními funkcí manželství a rodiny je výchova dětí a oba manželé nejen, že vedou zcela legitimní partnerský život, ale společně i vychovávají svého syna. Žalobce společné soužití v ČR, které ZÚ nepřezkoumatelným

způsobem popírá, doložil i prohlášeními rodinných příslušníků (ze strany manželky) a jejich společné známé, stejně jako prohlášením své manželky a toto potvrdili i v rámci svých pohovorů.

5. Podle žalobce žalovaný se těmito důkazy naprosto nezabýval, když je odmítl z důvodu koncentrace řízení skrze ustanovení § 180e odst. 3 zák. č. 326/1999 Sb. Žalovaný nicméně toto ustanovení vykládá značně extenzivně v neprospěch žalobce a především nesprávně. Toto ustanovení přitom uvádí „Důvodem žádosti nemohou být skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza nebo v souvislosti s odepřením vstupu na území“ Žalobce přitom žádné nové skutečnosti neuváděl, pouze svá tvrzení dokládal čestnými prohlášeními.
6. Manželé navíc dále podle žalobce pokračovali ve vedení společné domácnosti a partnerského života a výchově syna i po vycestování žalobce z ČR, a to v jeho domovské zemi, kdy manželka za žadatelem společně se synem opakovaně vycestovala a zde všichni společně pobývali konkrétně v obdobích březen 2022 - červen 2022, srpen 2022 - leden 2023 a naposledy duben 2023 - listopad 2023. Tuto skutečnosti, které žalovaný odmítá uznat oba manželé potvrdili ve svých výpovědích a osvědčují je i další důkazy jako doložené letenky. Podle žalobce se jedná o takovou časovou dotaci, která jakoukoliv účelovost sňatku, či obcházení zákona zcela logicky naprosto vylučuje. Manželé dále společně vychovávají svého syna, který tak je s otcem od narození v pravidelném kontaktu a nynější odloučení nesou všichni členové rodiny velice těžce. Manželka žalobce přitom v Tunisku trávila maximální možnou dobu, tak jak jí to umožňovali finanční možnosti a situace rodiny.
7. Podle žalobce manželé mezi sebou nemají jazykovou bariéru, jsou spolu zcela plnohodnotně komunikovat, a to i anglicky, kdy žalobce se v angličtině dokáže vyjadřovat a jeho manželka mu rozumí, zároveň by spolu manželé mohli jen těžko žít takto dlouhou dobu před uzavřením manželství a vychovávat syna, pokud by si navzájem nerozuměli.
8. Žalobce se ohrazuje proti tomu, že by manželé vůči sobě nepřijali právní či finanční závazky, kdy prvním a zásadním závazkem je již manželství samo, které žalobce vnímá i vzhledem ke své víře, za závazek zcela zásadní. Naprosto zásadním závazkem je rovněž jejich společný potomek. Žalobce má navíc od roku 2022 zřízené dispoziční právo k bankovnímu účtu manželky v ČR.
9. Žalobce uvádí, že je naprosto nepřezkoumatelná a neudržitelná argumentace žalovaného, kdy žalovaný hodnotí pohovor zcela povrchně a de facto uvádí, že se manželé v zásadních věcech shodují. Dále žalovaný hodnotí, že seznámení přes online seznamku Badoo nasvědčují motivaci žalobce najít prostředek k realizaci svého tehdy nelegálního pobytu. Mají se snad lidé, kteří hledají partnera, seznamovat pouze v zaměstnání či na ulici, neboť využití seznamky ukazuje záměr na legalizaci neoprávněného pobytu?
10. Podle bodu 4.2. sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES není možné považovat sňatek za účelový pouze z toho důvodu, že je spojen s výhodou přistěhovalectví nebo s jinou výhodou s tím, že kvalita vztahu není pro použití čl. 35 relevantní. Žalovaný podle žalobce postupoval v rozporu s uvedenou zásadou, když hodnotil kvalitu vztahu žalobce a jeho manželky. Podle žalobce nebylo skutečně prokázáno jediné indikativní kritérium, které by naznačovalo možný úmysl zneužití práv přiznaných směrnicí výlučně za účelem obejít vnitrostátní právní předpisy upravující přistěhovalectví. Žalobce poukazuje na skutečnost, že důvody

pro zamítnutí žádosti je v souladu se zásadami práva Evropské unie a relevantní judikatury SDEU třeba vykládat restriktivně. Žalovaný dává žalobci za vinu obcházení zákona s cílem získat vízum k pobytu na území. Je to přitom Stát (zastupitelský úřad, žalovaný), který nese důkazní břemeno ohledně prokázání tohoto důvodu zamítnutí žádosti.

11. Žalobce závěrem žaloby uvedl, že nejen že uzavřel manželství po dlouhodobém vztahu, ale zároveň manželství je konzumováno a plní nejzásadnější účel manželství, kterým je výchova dětí, manželé spolu mají každým dnem staršího syna, který je nucen po značnou dobu v roce žít bez svého otce, tedy osoby pro jeho výchovu zcela zásadní. Žalobce je potom nucen se ptát, jaký pádnější důkaz než existenci společných potomků a vůle na jejich výchově může vůbec správnímu orgánu k vyloučení jeho tvrzené účelovosti manželství a potvrzení reálného vztahu se svou manželkou předložit.
12. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že žalovaný má za to, se mu podařilo prokázat, že žalobce úmyslně obcházel příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců s cílem získat pobytové oprávnění, když současně dovodil, že žalobce neměl v úmyslu vytvořit a vést s manželkou společný manželský život. Žalovaný vyvozuje závěry i z toho, že tvrzené skutečnosti žalobce neprokázal jako např. společný život, péči o syna, většinu cest a pobyt manželky v Tunisku, vzájemná komunikace. Jakkoliv leží důkazní břemeno prokázání účelovosti žalobcova jednání na žalovaném, nedostatek součinnosti žalobce při zjišťování skutkového stavu nemůže být kladen k tíži žalovanému. ZÚ Tunis podle žalovaného od žalobce neobdržel prakticky žádné doklady na podporu žalobcových tvrzení a musel tak rozhodnout na základě skutkového stavu, který se mu podařilo zjistit při omezené součinnosti žalobce.
13. Vzhledem k zásadě koncentrace řízení obsažené v ustanovení § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců k později zaslaným dokladům žalovaný podle svého názoru nemohl přihlídnout v řízení o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza a v napadeném rozhodnutí. Žalovaný považuje nové skutečnosti v podobě čestných prohlášení rodinných příslušníků manželky žalobce a rodinné přítelkyně paní M., všechny z 27. 3. 2024 (tedy po vydání rozhodnutí ZÚ Tunis) za přípustné. Žalovaný s k těmto dokladům nicméně z procesní opatrnosti vyjadřuje zde v tom smyslu, že i pokud by byly předloženy již v rámci řízení před ZÚ Tunis, pravděpodobně by rozhodnutí správních orgánů nezvrátily. Nejde totiž o důkazy společného života manželů v České republice, ale o výpovědi členů rodiny a rodinné přítelkyně - všech tedy zaangažovaných rodinnými či přátelskými vazbami vůči manželce žalobce. Útržkovité a velmi dílčí jsou podle žalovaného doklady o cestách manželky žalobce a jejího syna předložených v rámci žádosti o nové posouzení. I pokud by nebylo zásady koncentrace, resp. je ZÚ Tunis je měl k dispozici v řízení o žádosti, kopie letenek manželky žalobce se synem Praha - Paříž - Tunis z 22. 3. 2022, Tunis - Vídeň ze 7. 6. 2022 a Tunis - Paříž - Praha z 14. 11. 2023 jsou pouhým fragmentem informace o cestách manželky žalobce se synem do Tuniska a zpět, nikoliv však doklady, které by porušily závěr žalovaného, že společný život žalobce s manželkou a synem nevedli. Zjištěný skutkový stav nenásvědčuje, že by žalobce o syna jakkoliv pečoval, ani že by žili ve společné domácnosti. Žalovaný vůbec nerozpорије, že výchova dětí je jednou z hlavních funkcí manželství a měl-li by o ní ze strany žalobce nějaký doklad, samozřejmě by ji patřičně zohlednil. Pokud žalobce namítá, že by spolu manželé nemohli tak dlouho žít, pokud by si vzájemně nerozuměli, žalovaný musí souhlasit, a právě proto žalobci ohledně délky společného života nemaje dalších dokladů neuvěřil. Žádné společné závazky na sebe manželé podle žalovaného nevzali. Zřízení dispozičního práva k bankovnímu účtu

manželky nebylo prokázáno v původním řízení a nemůže být proto v souladu s § 75 soudního řádu správního zohledněno v rámci soudního přezkumu.

14. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
15. Soud dospěl k závěru, že správní orgány v dané věci nedostály dostatečně své povinnosti zjišťovat skutkový stav bz důvodných pochybností ve smyslu § 3 správního řádu. Nadto žalovaný aplikoval nesprávný procesní postup, když s odkazem na zásadu koncentrace řízení odmítl provést v odvolání předložené důkazy, v důsledku čehož napadené rozhodnutí trpí nezákonností ve smyslu hmotněprávním.
16. Žalovaný v napadeném rozhodnutí i ve vyjádření k žalobě zdůrazňoval, že nebylo prokázáno, že by manželé spolu dlouhodobě žili, a to jak na území ČR, tak i v Tunisku. Obojí však bylo manželi tvrzeno v rámci pohovorů, které jsou v daném typu správního řízení zásadní, přesto žalovaný se s tvrzeními v nich obsaženými vůbec detailně neporádal. Žalovaný se tak dostatečně nezabýval skutečnostmi, které se dozvěděl z pohovorů.
17. Například manželé v pohovoru uváděli, že manželka se synem pobývala u žalobce v Tunisku opakovaně po dobu několika měsíců, vždy nejdelší možnou dobu, jedenkrát dokonce půl roku od ledna do června 2023. Tato skutečnost byla správními orgány v obou rozhodnutích zpochybněna a odmítnuta jako neprokázaná. Žalobci je tudíž nutno přisvědčit, že žalovaný zásadní důkaz – souběžné výpovědi manželů zcela opominul.
18. Pokud žalovaný konkrétní skutečnosti tvrzené manželi v pohovoru zpochybňoval (dobu společného soužití v ČR, dobu společného soužití v Tunisku), bylo jeho povinností vyzvat žalobce k jejich prokázání. Jelikož žalovaný tak neučinil, nemohlo být na žalobce přeneseno důkazní břemeno, jak tvrdí žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí.
19. Za této situace, kdy žalobce a jeho manželka předložili sami v odvolání doklady k prokázání návštěv manželky se synem v Tunisku a také společného bydlení v ČR, žalovaný pochybil, když se předloženými důkazy odmítl zabývat s odkazem na zásadu koncentrace řízení. Nejednalo se o žádné nové skutečnosti, nýbrž o důkazy na podporu původních tvrzení manželů, k jejichž předložení měl při správném postupu vyzvat již správní orgán prvního stupně.
20. Dle názoru soudu napadené rozhodnutí trpí nepřezkoumatelností, když se neopírá o skutečnosti, jasné zřejmé ze správního spisu. Příkladem je odůvodnění v napadeném rozhodnutí, kde žalovaný naznačuje jinou možnost rozhodnutí pro případ, že by se prokázaly cesty žalobkyně za žalobcem i se synem do Tuniska, které z pohovorů i z následně předkládaných důkazů jednoznačně vyplývají.
21. Z uvedených důvodů soud podle § 76 odst.1 písm. a), c) s.ř.s. zrušil napadené rozhodnutí, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a současně zavázal žalovaného výše uvedeným právním názorem.
22. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. a žalobci, který měl ve věci plný úspěch, byla přiznána náhrada za zaplacený soudní poplatek a dále za náklady právního zastoupení sestávající ze 3 úkonů právní služby po 3.100,-Kč (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, účast na jednání), 3x režijní paušál po 300,-Kč, cestovné osobním automobilem z Karlových Varů na jednání do Plzně a zpět ve výši 1.230,- Kč a za náhradu za promeškaný čas cestou za 3 hod 600,-Kč.

23. O náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 5 s.ř.s., podle něhož osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 16. září 2024

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně